corroborat cor ꝛ auget acuitatē ꝛ audatiā ꝛ remo/
uet puſilanimitatē ꝛ pulſuꝫ cordis: ꝛ acuit itellectū
ꝛ ꝯfert ꝯtra morbū caducū. ¶ Tremorē āt cal'm re
mouet acetoſitas citri: ꝛ ēt coriādri. ¶ Et nos gdē
ſum⁹ expti ſi tollaꝭ puluis coralli rubei ꝛ croci ꝛ cū
vio ſubtili bibaꝭ ſtatiꝫ tollit. ¶ Ad ſincopiꝫ āt eius
ſi a caliditate ꝯtingat cucumer magn⁹ odoreꝭ nā ap
proprietate ꝯfert. ¶ Eius quoqꝫ debilitati q̄ dormi
re nō pmittit meliſſa i ieiunio comeſta approprieta
te ꝯfert. ¶ Cor aūt letificat ꝛ triſtitiā remouet ap/
ꝓpetate ligua bouis ꝛ eſt bugloſa. ¶ Ad anguſtiā
aūt a caliditate ipſius poma odorifera comeſta ſunt
magni iuuamēti ꝛ cor ꝯfortāt. ¶ Ex exptis nr̄is ad
pulſuꝫ cordis ſincopiꝫ ꝛ triſtitiā ſine cā eſt electua/
riū narratū ſupra capitulo de melancolia qḋ dicit
electuariū de lapidibus ꝓcioſis. ¶ Ad releuationē
āt virtutis vtimur hoc ſecreto Gale. ℞. coſti: foliȷ:
calami aromatici: gariofiloꝝ electorū oium aā. ʒ. j.
galle: acatie: folioꝝ roſ. ſpodȷ: ſaufel: thuris maſcu
li aā. ʒ. ſ. teranꝭ ꝛ cribellenꝭ ꝛ cōficianꝭ cū rob cito/
nioꝝ ē. n. optima medicina. doſis āt ſit quātitas nu
cis. ¶ Ad cordis quoqꝫ tremorē ꝛ cōfert ēt melāco
lie magno iuuamēto hmōi vtimur qḋ ex ſecretis ē
Gal. ℞. thuris: roſ. xilobalſami: gariofiloꝝ ſpodȷ:
ſandaloꝝ rub. karabe marini: ſandarace. aluminis:
iameni omnium: aā. ʒ. j. teranꝭ ꝛ cribellentur cum
aqua roſ. aut aq̄ maloꝝ ꝛ ponatur ſuper cor ꝛ ſto/
machū. Poſſunt ēt trahi ad iſtud capl'm multa ex
his que dicta ſunt capitulo de melancolia.

¶ Tractatus. 9. primi ſermonis. De diſpōnib⁹ mā/
millarum ꝛ cōtinet capitula tria.

¶ Cap. primū. De ꝓhibitōe excreſcētie mā̄millaꝝ.

Dixit Mirandus q̄ teſte ouoꝛuꝫ pdicis
trite cū cera citrina valde cōmix
te ꝛ inūcte mā̄millas laxas ꝛ cadentes eri/

Margin: Acetoſitas citri. Coriandruꝫ. Corall⁹ rub. Cucumer magnus. Meliſſa. Bugloſa. Poma odorifera. Electuariū. Epithima. Teſte ouorū perdicis.

Handwritten margin notes: ꝗ morbū caducū; ad ſincopi; pulſu cordis

gunt. ¶ Et dixit Raſ. ꝙ ſi ex p͛io ſanguine men/ſtruo ꝟginis vngāt capita mamillaꝝ alicuius vir/ginis nō creſcūt. ¶ Et ex hijs q̄ paruulas i puellis faciūt ꝛ eaꝝ augmētū p͛hibēt eſt cicuta: ipſa qñ to ta cū folijs ꝛ ſemine terit ꝛ ex ea emplaſtratio aſſi/duat. ¶ Idē quoqꝫ facit fricatura ferri ſuper cotte qñ cū ipſa ꝯtinuat inūctio. ¶ Unguētuꝫ āt veſper tiliōis ſup ipis vſitatū opat ad idē. Et ꝺ ſanguie ei⁹ dictū ē illꝺ idē accidet. Quecūqꝫ igit ꝓhibēt teſtes augeri ꝓhibēt ēt mām̄illas de qbus īfra dicetur.

Sa. mēſtru⁹ p͛im⁹ ꝟginis

Cicuta.

Fricatura ferri.

Unguētū veſpertilionis ꝛ ſang.

¶ Capitulum. 2. De multiplicatione lactis ꝛ eius abſciſione.

Ex hijs q̄ mām̄illas mulieris iplēt lacte ē lactuca ipſa. n. i hoc vehemēter operat. ¶ De ſucco āt bachaꝝ brionie. i. vitis albe ſi cū frumēto bibatur cocto ꝛ hoc expti ſum⁹ facit lac exuberare. Ideꝫ āt eſt brionia ꝛ vitis alba. ¶ Aq̄ quoqꝫ ordei i qua coctū eſt ſemen feniculi facit abūdare lac. ¶ Et Albert⁹ dixit qꝫ ſi criſtallus cū melle potet dat lac mulieri ꝛ certe veꝝ ē. ¶ Exuberare faciūt ꝛ facilitant lac folia ꝛ ſemē altee. i. maluauiſci qñ bibunt ēt aniſuꝫ multū auget lac. ¶ Nos āt hec ſimplicia poſuimus ꝛ iuenim⁹ mirabile ſicut lactucas coctas i aq̄ ordei in potu ꝛ miro mō lac excreuit q̄to magis ſi alia ꝯſilia miſceant. Mām̄illas quoqꝫ blādis māib⁹ fricat lactꝫ efficit multitudinē. ¶ Et dixit Kirād⁹ ꝙ lūbrici terre cū vio bibiti lac i nutricib⁹ educūt. ¶ Et di. Raſ. ſi des i potu oī die ex ſemie pſilij trito. ʒ. j. ſ. cum vino fiet lac multum. ¶ Expertis noſtris ꝓuocātib⁹ lac ꝛ roborātis corp⁹ lactātis ē vnguis pedis anterioris vacce cū vrit ꝛ cinis eius dat i potu ꝛ hoc affirmat Raſ. ¶ Exiccam⁹ āt lac faciēdo multiplicare ment i eſu. ¶ Et ſimilr cū fomētatiōe hmōi. Coquāt caules in aq̄ ꝛ ſup eis calidis ſuffumigēt mām̄ille aut ēt eedē eiſdē emplaſtrē

Lactuca ꝛ infra.

Succus brionie.

Aqua or. cuꝫ ſe. feniculi.

Criſtallus.

Folia ꝛ ſemē altee.

Lūbrici terreſtres.

Semē pſilij.

Cinis vnguis pedis anterioris vacce.

Exiccātia lac

Menta.

Fomentum.

tur. ¶ Circa hoc multa ſcripſerunt aucto. ⁊ ſimplicia ⁊ cõpoſita. nos aũt vt p̃miſſum eſt ſolũ prelaudata ſimplicia ⁊ expta noſtra in his ⁊ alijs ſcribemus.

Additio.

¶ Si capita tantum mammillarum liniantur ex ſucco plantaginis fit ſiccatio ſubito lactis ⁊ hoc habeas pro magno ſecreto.

¶ Cap. 3. de apoſtemate mãmillaꝝ coagulatiõe lactis in eis ⁊ doloribus ⁊ ragadijs papillarum.

Simul ãt dicemus de apoſtematib⁹ mãmillaꝝ ⁊ coagulatiõe lactis i eis: ſepius eteniꝫ a lacte coagulato apoſtemanꝫ mãmille. Ad flegmonẽ igiꝫ mãmillaꝝ ⁊ tumores maximũ eſt p̃ſidiũ lenticula i aq̃ marina decocta emplaſtrata ⁊ proprie ſi flegmon veniat ex cõtritione lactis in eis q̄ ſumus experti. ¶ Ad calida aũt apoſtemata mãmillaꝝ ⁊ maxime ſi lac coagulatũ eſt i eis: valde iuuatiuũ ẽ emplaſtrũ factũ ex farina fabaꝝ ⁊ ſauic ordei. i. ſucco. dixit aũt Gal. hũc ſermonẽ i ſermone de fabis ẽt ad apata teſticuloꝝ ⁊ mãmillarũ ẽ bonũ cataplaſma. ¶ Amãt .n. hee particule moderate ifrigidari cũ flegmonãt ⁊ maxie qñ ex lacte i eis caſeato mãmilla flegmonat ⁊ .n. lac extinguiꝫ ab hmõi caliditate al's cataplaſmate ⁊ i eodẽ recto caſu cõuenit menta emplaſtrata ⁊ ſedat ẽt apata eaꝝ. ¶ Apoſtemata aũt mãmillarũ curat curatiõe pfecta ſudor exercitati cũ puluere exercitij mixtus. Gal. aũt dixit hunc ſermonẽ ō tipo. i. ſudore i. 10. de ſimplici medi. ¶ Optima vero ſanatio flegmonis vbeꝝ ẽ ⁊ .n. igneitatem eoꝝ extinguit ⁊ iſlationes repercutit: ⁊ diaforat: cõponiꝫ .n. ex puluere ⁊ oleo ⁊ humano tipo. i. ſudore hoiꝫ. puluis aũt emplaſtica infrigidãtia ⁊ repcuſſiua. Oleuꝫ aũt mollificatiuum: ſudor aũt ⁊ tipus diaforeticus. ¶ Aui. aũt dixit q̄ dꝫ admiſceri cũ oleo de alcãna ⁊ ſi ſit ibi lactis coagulatio cũ oleo roſaceo. miſceaꝫ.

Sudor ⁊ pul. hominis exercitati.

¶ Et hirandus dixit ꝙ ſi ſtercus cap̄ cũ veteri vĩo coquat̄ ⁊ ſuperponat̄ tumoribus vbeꝝ.pfecte ſanat ⁊ ſilr̄ genitaliũ ⁊ articuloꝝ. ¶ Et iteꝝ dixit ꝙ ſtercus muris cũ aq̄ diſſolutũ ⁊ inũctuꝫ doloꝛem:duritieꝫ:⁊ tumoꝛẽ vbeꝝ perfecte diſſoluit. ¶ Et dixit Raſ.ſi fenugrecũ cõquaſſatuꝫ in aq̄ ⁊ moꝛe emplaſtri ſupponat̄ mãmillis:lac nõ coagulat̄. ¶ Ad mãmillas inflatas ⁊ doloꝛẽ:vitellũ oui cruduꝫ cũ laua impoſitũ eſt vltimũ. ¶ Ad doloꝛes aũt ipſaꝝ thus cũ oleo roſ.⁊ chimolea eſt ſingulare p̄ſidiuꝫ. ¶ Ad apoſtemata quoqꝫ:ex radice affodilloꝝ cũ fece vini fiat emplaſtrũ. ¶ Ad duritiẽ aũt herbus ꝓpꝛie valet ⁊ eſt oꝛdeũ ſine coꝛtice ſm Serap. ¶ Eaſdeꝫ aũt durities:camepitheos emplaſtrata diafoꝛat. ¶ Coagulationẽ aũt lactis mirabiliter diſſoluit coagulum leporis diſſolutũ cũ aceto ⁊ ſuppoſitũ. ¶ Si quoqꝫ tria grana cere in modũ fabe deglutiant̄ lac coagulatũ dixit Ypaſ.ꝙ diſſoluit. ¶ Ad flegmões vlceroſas.mãmillaꝝ optima medicina eſt vnguẽtuꝫ ex fricatura plumbi cũ oleo. ¶ Ad idẽ eſt emplaſtruꝫ factum ex folijs canabit ⁊ eſt caulis imperialis. ¶ Ex noſtris autẽ ad conſtrictionem lactis ⁊ ſanguinis in mãmilla eſt vt tollatur rutha ⁊ ſulfur ⁊ coquatur ſimul cũ modico aceti ⁊ fiat emplaſtruꝫ. ¶ Ad apa auteꝫ calidũ mãmille vꝫ ſulfur al' furfur infuſum in vino ⁊ emplaſtratũ. ¶ Ad apoſtemata autem dura mãmillarum ſumatur fecis vini pars.j.ſalis ps tertia terantur adinuicem ⁊ fiat emplaſtrũ. ¶ Quecũqꝫ autem conferunt ad apoſtemata teſticuloꝛum de quibus infra dicet̄:hic conueniunt. ¶ Et qꝛ ad ragadias que fiunt in papillis expertiſſimã habemus experientiaꝫ de noſtro vnguẽto ſcripto ſupꝛa capl'o de ſciſſura labioꝛum.⁊ infra de ragadijs multa dicẽtur:ideo pꝛopter bꝛeuitateꝫ tacemus multa de his Dixit Raſis ꝙ ad ſciſuras vlcerum mulieꝝ:⁊ ven.

Sterc⁹ capre

Sterc⁹ mur.

¶ Ad inflationes.

Vitelluꝫ oui crudum.

¶ Ad dolores.

¶ Ad durítieꝫ. A

Herbus.

Camepitheos.

Diſſoluentia lac.

Canabit.

¶ Ad ragadias.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0093-0 DFG

tris:⁊ femoris comburaꝛ tarcuta marina ⁊ miſcea-
tur cũ albumine oui ⁊ lacte aſine ⁊ inunganꝛ loca.

caſeatio

¶ Gloſa.

a ¶ Nota qꝫ ſi calefactio fiat a frigido reſoluaꝛ cũ
calidis.ſicut ſunt ſuccus apij:blete:rute:fenugrecũ
aniſuꝫ:ciminũ ſiſeleos abrotanuꝫ:⁊ ſuccus feniculi.
Accipe ergo vnũ iſtoꝝ aut plura ⁊ cum farina lupi
noꝝ:myrrha:⁊ croco ⁊ vino al.fiat empl'm ⁊ ſuper
mãmillã apponaꝛ vel imponanꝛ pãni intincti in p̃
dictis ſuccis ⁊ tepidi ſupponãꝛ.Si aũt caſeatio fiat
a calido tunc.℞.ſucci cauliũ:ſucci maurelle:ſucci
coriãdri:ſucci portulace añ.tunc iſta cũ oleo roſa.⁊
aceto forti ⁊ farina ordei miſceãtur ⁊ fiat empl'm:⁊
poſſumꝰ modicã q̃ꝫtitatẽ myrrhe ⁊ croci vt melius
valeat penetrare addere ⁊ ſupponaꝛ actu cal. ¶ Il
lud aũt qđ in vtraqꝫ cã reſoluit caſeationẽ dolorẽ ⁊
tumorem mãmillaꝝ ſuppoſito bono regimine ſunt
acetũ vinũ albũ ⁊ aqua calefiãt igiꝛ ⁊ p̃hijcianꝛ ſu-
per mãmillaꝫ ⁊ fiat cõpleta eoꝝ reſolutio.

¶ Additiones.

¶ Ad duritiẽ nodos ⁊ glãdulã mãmillaꝝ.℞.dra-
gagãti gumi arabi.vitella ouoꝝ oleũ viola.⁊ miſceã
tur ⁊ fiat empl'm:ſi fortius opari volueris liq̃fiat ce
ra ⁊ pix in ol'o ro.⁊ addaꝛ modicũ fellis ⁊ ſtercoris
colũbini ⁊ fecis vini ãtiq ⁊ fiat empl'ꝫ ẽ.n.optimũ.

¶ Additiones.

¶ Ad fiſtulas mãmillaꝝ laueꝛ quotidie cum vino
puro cali.vbi bullierit myrrha:poſtea ſicceꝛ deinde
℞.ſarco.⁊ aloe pulueriçẽtur ⁊ miſceantur cũ mel-
le ⁊ inuoluatur tenta ⁊ in fiſtula intromittatur eſt
de ſecretis contra fiſtulam.

¶ Serap.recitat de maiorana:⁊ propter hanc cãm
ponentes ventoſas adminiſtrant ſuccum eius vn-
guen.locum ventoſatũ ne cicatrices appareant:⁊
ſic ad propoſitum poſſimus adaptare.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0094-6

¶Tractatus.10. De diſpoſitionibus ſtomachi cō/
tinet capitula ſex.

¶Capitulum.1.prohemiale.

VErum q: ſemp aliqd ſuperfluū repe
rit in cibo cuius pn̄tia nō eſt
idonea mēbris dotauit natura ſingula mē/
bra expulſiua ꝟtute q̄ qđ ſuperfluū eſt ab eis expel
lat:quo circa ordinatū eſt mēbꝝ qđlibet ꝟtute qua
druplici.ſ.attractiua:retētiua:digeſtiua: ⁊ expulſi/
ua:nutritiua:cōia iter cetera mēbra ſūt ſtōs ⁊ epar.

¶Capl'm.2.De debilitate ſtomachi ⁊ eius confor/
tatione ructis:acidis:⁊ ſiti.

POnemus ſtomachos debiles habētes qui ma
gis in actu digeſtiue ꝟtutis ledunt q̄ȝ alicuius
alterius ꝙ lȝ a plurib' cauſis poſſit accidere:frigidi
tas tn̄ magis eſt cā ſiue ſit ſola ſiue cuȝ materia fleg/
matica ꝯtenta in ſtomacho:ponemus tam in cā ca/
lida q̄ȝ frida remedia neceſſaria.¶Et vinū quidē
de paſtinacha ponit in hoc ſingulare ꝑſidiū qn̄ ho
mo vtitur illo ⁊ fit hoc modo. Tollant radices pa/
ſtinace in vno modio muſti ⁊ ponat ex eis. M. j.⁊
dimittat per tres mēſes poſtea colet ⁊ vſui reſerue/
tur.¶Succus gētiane cum aq̄ bibitus ſtomaticis
maxime ꝓdeſt.¶Caſſialignea vero ſtomachū debi
leȝ ꝯfortādo fortificat.¶Pulegiū ꝯfert debilitatē
ſtomaci ⁊ maxime mōtanum. ¶Cōfert ad malitiā
ſtomaci valde betonica qn̄ maſticat ⁊ deglutit ⁊ po
ſtea paꝝ vini calidi deglutiat vel bibat. ¶Semen
aūt gramis oino ꝯuenit ſtomaco.¶Cōfortat aūt ja
ꝓprietate enula:maxie aūt vinū factū cū ea. ¶Ad
idē ſcriptū eſt ꝙ ſmeralgdus ꝯfert ſuperligatus ſto
macho etiā portatus in digito ⁊ hoc ſibi a ꝓprietate
ineſt.¶Defectiōi aūt ſtomaci mirifice ꝓdeſt puluis
radicis vitis ſilueſtris ⁊ ſilr flores ei' veꝝ hoc eſt qn̄
ē cā calida ſtomach' deficit.¶Debilitati ſtomaci ⁊

Vinū d paſti/
nacha ⁊ mo/
dus fiendi.
Succus gen
tiane.
Caſſia lignea
Pulegium.
Betonica.
Semen gra/
minis.
Enula.
Smeralgd'.
Vitis ſilue/
ſtris.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0095-2 DFG